

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

SAŽETAK PRESUDE

(Isključivo za medije. Nije zvaničan dokument.)

PRETRESNO VIJEĆE

Haag, 7. februar 2012.

Sažetak presude u postupku protiv Jelene Rašić zbog nepoštovanje suda

U nastavku je sažetak presude koju je danas pročitao sudija Morrison.

Na zasjedanju u utorak, 31. januara 2012., ovo Pretresno vijeće je prihvatilo sporazum o potvrdnom izjašnjanju o krivici, koji su 24. januara 2012. zajednički podnijele strane u postupku, a koji je zaključen između tužioca i Jelene Rašić po pet tačaka za nepoštovanje Međunarodnog suda, kako se tereti u Izmijenjenoj optužnici.

Pretresno vijeće je ustanovilo da je potvrdno izjašnjanje o krivici Jelene Rašić bilo dobrovoljno, upućeno i nedvosmisleno i da je obavljeno na dovoljnom činjeničnom osnovu u vezi s djelima za koja se ona izjasnila krivom. Pretresno vijeće potom je Jeleni Rašić izreklo osuđujuću presudu za nepoštovanje Međunarodnog suda i saslušalo usmenu argumentaciju strana u postupku u vezi s odmjeravanjem kazne.

Pretresno vijeće danas zasjeda kako bi Jeleni Rašić izreklo kaznu. Vijeće je razmotrilo usmenu argumentaciju strana u vezi s odmjeravanjem kazne, kao i pisanu argumentaciju koju je odbrana podnijela 27. januara 2012., s ispravkama od 30. januara 2012. Vijeće je uz to uzelo u obzir i dva ljekarska nalaza dr. Vere Petrović od 26. januara i 1. februara 2012., podnesene ex parte u povjerljivom obliku 6. februara 2012. Vijeće će sada usmeno iznijeti presudu, a pismeno obrazloženje uslijediće kasnije.

Prema odredbama pravila 77(G) Pravilnika o postupku i dokazima, maksimalna kazna koja se može izreći osobi proglašenoj krivom za nepoštovanje Međunarodnog suda jeste kazna zatvora od najviše sedam godina ili novčana kazna od najviše EUR 100.000, ili oboje.

Tužilac je iznio argumentaciju u vezi s odmjeravanjem kazne i odgovorio na argumente odbrane s tim u vezi. Odbrana je ustvrdila da bi Jeleni Rašić trebalo izreći zatvorsku kaznu u trajanju od tri mjeseca, odnosno, ako Vijeće utvrdi veću kaznu, da bi kazna trebala biti uslovna.

Jelena Rašić priznala je počinjenje teških krivičnih djela. Organiziranje lažnog svjedočenja u bilo kojoj situaciji predstavlja direktno miješanje u sprovođenje pravde. Kada se jedno takvo djelo počini pred međunarodnim krivičnim sudom, kakav je ovaj sud, onda to djelo miješanja u sprovođenje pravde ima dalekosežne posljedice. Takvo djelo stoga obično povlači značajnu zatvorsku kaznu.

Što se tiče otežavajućih okolnosti, Vijeće uzima u obzir položaj od povjerenja koji je uživala Jelena Rašić u vrijeme počinjenja djela. Pripadnici tima odbrane dužni su postupati savjesno, uz puno poštovanje prava i važećih pravila, što svakako vrijedi i za svaku osobu koja u profesionalnom svojstvu sudjeluje u postupcima pred ovim sudom. Kao pravosudni službenici oni u svakom trenutku moraju biti svjesni svojih obaveza i nikada sebi ne smiju dopustiti da na kažnjiv način utiču na druge osobe, pa tako ni na potencijalne svjedoke. Međutim, Jelena Rašić postupila je upravo na takav kažnjiv način.

Internet adresa: <http://www.icty.org>

Služba za medije/komunikacije

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. The Netherlands

Tel.: +31-70-512-5343; 512-5356 Fax: +31-70-512-5355

Vijeće takođe uzima u obzir i njeno uporno i repetitivno ponašanje. Na to ukazuje činjenica da je ona g. Tabakoviću, g. X i g. Y donijela izjave kako bi ih oni mogli ispraviti u vrijeme kada je već znala da su izjave lažne.

Što se tiče olakšavajućih okolnosti, jasno nam je, na što je aludirao i što je prihvatio i tužilac, da Jelena Rašić nije bila, a nije niti mogla biti, ona osoba koja je prvobitno potakla šire kažnjive radnje obezbjeđivanja lažnog svjedočenja. Očigledno je da je neko drugi ili da su druge osobe povezane s predmetom Lukić bile na određeni način odgovorne za to što je jedna relativno mlada i neiskusna osoba zavrbovana za počinjenje tih djela. S tim u vezi Vijeće je uzelo u obzir i lične prilike optužene, uključujući i to da je ona u vrijeme počinjenih djela bila relativno mlada i da je bila neiskusna u ulozi istražitelja, koja joj je bila dodijeljena od strane odbrane Milana Lukića.

Vijeće primjećuje da niko nije ustvrdio da je Jelena Rašić iz počinjenih djela izvukla bilo kakvu ličnu korist. Vijeće je uzelo u obzir značajno i nedvosmisleno kajanje Jelene Rašić, iznijeto u pisanom podnesku odbrane, kao i njen dobar karakter i činjenicu da nikada ranije nije osuđivana.

Potvrdno izjašnjavanje o krivici samo po sebi u određenoj mjeri predstavlja olakšavajuću okolnost. Mišljenje vijeća s tim u vezi ne mijenja činjenica da je Jelena Rašić odlučila da se potvrdno izjasni o krivici u *de facto* posljednjem trenutku, neposredno prije početka suđenja. Međutim, Vijeće smatra da nije moguće uzeti u obzir kao olakšavajuću okolnost to što je Jelena Rašić pristala da obavi razgovor s tužiocem budući da u tom razgovoru nije iskreno sudjelovala. Usprkos tome, činjenica da Rašićeva u vezi s nekoliko pitanja od materijalne važnosti za istragu tužioca nije rekla istinu, što znači da je tužiocu uskratila saradnju, ne predstavlja otežavajući faktor i Vijeće je u tom smislu nije ni uzelo u obzir.

Jelena Rašić je u svakom trenutku poštovala naloge Pretresnog vijeća, uključujući i naloge u vezi sa svojim privremenim puštanjem na slobodu. To je uzeto u obzir u njenu korist, kao i činjenica da se dobrovoljno predala službenicima Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije. Osim toga, Vijeće je uzelo u obzir i dobro ponašanje Jelene Rašić u pritvoru, naročito u kontekstu posebnih okolnosti njenog pritvora kao jedine žene među pritvorenicima u Pritvorskoj jedinici.

Vijeće prima k znanju i argumente strana u postupku u vezi sa zdravljem Jelene Rašić. Odbrana je ustvrdila da se njeno zdravstveno stanje može usporediti s drugim teškim zdravstvenim problemima koje su vijeća uzimala u obzir kao olakšavajuće faktore. Odbrana tvrdi da bi Vijeće trebalo uzeti u obzir kao olakšavajući faktor učinak pritvora na njeno psihičko zdravlje.

Tužilac tvrdi da se ne čini da je kliničko stanje Jelene Rašić postojalo ranije, nego da je riječ o reakciji na okolnosti u kojima se ona našla uslijed svojeg kažnjivog ponašanja. Tužilac se slaže da je to u određenoj mjeri relevantno, ali smatra da se ne bi smjelo uzeti u obzir kao faktor naročite težine. U vezi s argumentom odbrane da bi duža kazna trebala biti uslovna, tužilac tvrdi da loše zdravstveno stanje valja uzimati u obzir kao olakšavajuću okolnost tek u izuzetnim, odnosno rijetkim slučajevima. U drugim situacijama, zdravstveno stanje treba uzeti u obzir prilikom izvršenja kazne.

Pretresno vijeće je mišljenja da loše zdravstveno stanje valja uzimati u obzir kao olakšavajuću okolnost tek u izuzetnim, odnosno "rijetkim" situacijama. Zdravstveno stanje Jelene Rašić u ovom slučaju nije obuhvaćeno tim parametrima. Vijeće će stoga njeno zdravstveno stanje uzeti u obzir u vezi s izvršenjem kazne.

Konstatujemo da težina krivičnih djela Jelene Rašić u potpunosti zaslužuje izricanje zatvorske kazne u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija u trajanju od 12

mjeseci, čije bi služenje započelo odmah. Međutim, smatramo da je prikladno da se s obzirom na postojeće okolnosti, uključujući i sve rečeno u vezi s olakšavajućim okolnostima, osam mjeseci kazne izrekne u uslovnom obliku.

Želimo naglasiti da smo naročito uzeli u obzir posebno teške okolnosti koje bi nastale uslijed situacije da je Rašićeva jedina pritvorenica u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija i činjenicu da bi to za posljedicu imalo praktički boravak u samici. Iako prema široko prihvaćenoj sudskoj praksi zatvaranje koje bi bilo praktički samica nije protivpravno niti je zamišljeno kao posebna kazna, mi smo prednost dali percepciji optužene u vezi s takvom kaznom i posebnom učinku koji bi to imalo na njenu dobrobit. S tim u vezi razmotrili smo ljebarske nalaze dr. Vere Petrović koji se tiču zdravstvenog stanja Jelene Rašić. Uzeli smo u obzir i relativnu mladost dob Jelene Rašić, kao i činjenicu da je ovo prvi put da joj je izrečena zatvorska kazna.

Izričemo vam stoga zatvorsku kaznu u trajanju od dvanaest mjeseci. U kaznu će vam se uračunati 78 dana koje ste do sada proveli u pritvoru. Nećete morati služiti posljednjih osam mjeseci svoje kazne, osim ako ne budete osuđeni zbog nekog drugog krivičnog djela koje povlači zatvorsku kaznu, uključujući nepoštovanje suda, u razdoblju od iduće dvije godine, računajući od danas.
